

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 10— K
Fél évre . . . . . 5— K
Negyed évre . . . . . 2 50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Felolvas szerkesztő és lapfőigazgató: **Mesko Zoltán.**

A helyi piacról,

a kereskedelem és ipar helyi állapotáról és ezekkel kapcsolatosan a tulajdonképpeni kis piacról akarunk néhány észrevétellel, megfigyeléssel hasznára válni az érdekelteknek. Kereskedőink, iparosaink talán ilyen rossz helyzetben még soha nem voltak, mint napjainkban. Mindenki tudja a közelmúlt gazdasági válságait, ennek kihatásait a kereskedelemre és iparra, mindenki ezt panaszolja, ezt tartja egyedüli okául annak, hogy borzasztóak az állapotok. Azonban, amikor az általános panaszt befejezték, leadt k a mindenki által ismert és vallott általános nézeteket, elhallgattak mint akik jól végezték dolgukat és ment tovább a pangás és megy ma is.

Senkinek eszébe nem jutott az a természetes eszme, hogy hát nemcsak panaszkodni, üres szavakkal megnyugtanni kell, hanem hát tenni is kellene talán valamit a helyzet javítása érdekében. Vagy ha nem is lehetett egyszerre javítani, legalább a további romboló, pusztító erőt kell megakadályozni irtó munkájában. Figyelemmel kell kísérni a helyzet minden állapotát, az új tervek, eszmék megnyilvánulását és akkor bi-

zony sok olyat vesz észre az ember, ami nem is olyan természetes, amiről gondolkodni érdemes, amitől sok minden függhet ezután. Ha rossz is volt az a pár év a kereskedőkre, iparosokra, legalább is arra kell törekedniük, hogy olyan helyzetet teremtsenek, hogy ezután behozhassák a rossz évek veszteségeit.

Készül valami új tervezet, ami érdekelheti a kereskedővilág helyi érdekeit. Iparvágány építenek a vasutól egészen a hajóállomásig.

Ezt a tényt konstatálnunk kell, ez föltétlenül kell, hogy érdekelje a kereskedőket és iparosokat, ez sokaknak érdekébe, de mondhatjuk azt is, hogy létérdekébe vág. Hogy mi a célja egy iparvágánynak, azt az illetékesek nyg is tudják, fölösleges itt hosszasanban írunk róla. De hiszen a kereskedők érdekei különféle eszközök által elégittetnek ki. Némelyiknek érdekeit nagyban emeli, elősegíti, másokét pedig leronthatja, összedöntheti az eszközök különfelesége. Éppen ezért ajánljuk a helyi érdekek figyelmébe az új várandóságot. Vizsgálják meg figyelemmel a viszonyokat, mérlegeljék a helyi

zeten. Egy ilyen alakulástól sok minden függhet, sokat használhat egyeseknek, de viszont sokat ronthat másoknak. Hozzák megfelelő világításba maguk elé a képet, hogy mint lesz, lehet, alakulhat később a helyzet. Ugy véljük, hogy nem mindegy egyeseknek, egyes érdekköröknek. A múlt gazdasági válságok gyakoriak, ezek hol feltűnnek a kereskedelem és ipar terén, hol letűnnek, és pár kellemetlee hónap, mondjuk év után ismét visszazáll a régi rend. Azonban egy nagy vállalat, alakulás, nem rövid időre kibató állapot, ez kinyulik a messze jövőbe. Ha egy ilyen elhibáznak, ha egy ilyenek alkotásánál a szűkebb körű érdek dominál, akkor a később jövő is megsínyli ezt. Összefügg a kereskedelemmel, iparral, a helyi piaccal, a kereslettel, a kínálattal és ebből kifolyólag a piaci áralakulással is. Már pedig ez igazán közérdek, egy város életének a legfontosabb főmozgatója, rugója. Ha olyan sok elhibázott lépést nem tettek volna már városunk fejlesztésére vonatkozólag, mennyire máshol tartanánk minden téren. A múlt viszonyai figyelmeztetnek a gondolkodásra, a meg-

fontolásra. A közérdeke az, hogy javulás álljon be a helyi piacon, a fontos, általános érdekeknek kell előtérben lennie, ezt nem szabad a kisebbség — legyen bár az erősebb az anyagiak terén — öncélú érdekének legyőznie.

Mindenkor a köz érdekét képviseljük, most is szükségesnek láttuk felhívni az érdekeltek figyelmét a történézőkre. Mérlegeljék a helyzetet, lépjenek közbe, amíg nem késő, nehogy újra, később megbánják jelenlegi nembánomságukat. Az érdekeltek tudják, hogy jó-e vagy rossz az, ami készül, ők hasanak oda, hogy érdekük kárt ne szenvedjen.

Mi csak örködünk az alakulások fölött és készséggel szolgáljuk a jót, a köz érdekét.

Ragadós sár,

piszok van mindenfelé, amerre jár az ember városunkban. Pár óral eső után napokig undorító az utca képe, bokáig érő sár borítja járdáinkat.

Egyik oldalról a másikra jutni, a kocsitól átvágni meg éppenséggel lehetetlen, mert ilyenkor elmerül az ember a feneketlen sártengerben.

Ilyenek az állapotok a főbb utcákban, a város belsejében, hát milyenek

Ha szereti az egészségét,
csakis „DENIKO“ szivart és szivarkát szívjon!

M E R T:

a „Deniko“ gyártmányokból a főfájást, köhögést és a rekedtséget előidéző szabad állapotban lévő nikotin egy szabadalmazott eljárással kivonatott, míg a dohány ízét és zamátját szolgáló, az egészségre nem ártalmas, legtöbbszörre almasavhoz és citromsavhoz kötött nikotint továbbra is élvezheti. — Ugy az általános eladási, mint a bel- és külföldi különlegességi dohányok, szivarok és cigaretták kaphatók

denikotizálva **BAJÁN KIZÁRÓLAG**, de csakis eredeti dobozokban a Deniko r. t. Budapest, nikotinmentes dohánytermékek árusító vállalatának bajai fiókjában

Drescher Gyulánál.

lehetnek arra kifelé, amerre még a rossz járdák sincsenek.

Abszurd állapotok.

Ha nem esik az eső, akkor a por nehezedik rá mindenre és mindenkire, ha pedig esik az eső vagy a hó, akkor napokig piszkokban, ragadós sárban mászkálhatunk. Nem csoda, mert hiszen a rendszeres öntözés és az ezutáni gondos utcaseprés nálunk eddig nem volt valami ismert fogalom. A sarat pedig rendszerint akkor takarítják el, amikor már a járókelők lábnyoma fölszárította.

Ha figyelmesen végig olvassuk városunknak és egész Bácskának betegségi statisztikáját, akkor szomorodunk el csak igazán, a fentebb leírt állapotok miatt.

Rém sok a beteg Bácskában!

Azt magyaráznunk sem kell, hogy ehhez egy nagyobb mértékben a tartatlan rendszeti állapotok járulnak a legnagyobb mértékben.

Lehet-e egészséges egy olyan helynek lakossága, ahol a kanáliskóbból, meg a soha ki nem száradó pocolyakból állandóan dögleletes bűz terjed mindenfelé és fertőzi meg a levegőt. Hiszen mindenkinek szemelátára a Főtér Sugovica-parti oldalára hordják a város szeméjét!

Hogy ez milyen közegéhségügyi igazgatás, milyen tisztasági rendszet, azt külön szavakkal kifejezünk nem kell.

Meddig lesz ez így minálunk!

Nem ötlük ez szemébe az illetékes hatóságok?

Bárhogyan is áll a dolog, mindenképpen nagyon is szomorú!

A madarasi gyilkosság.

Suhajdát saját leányai gyilkolták meg.

Megirtuk, hogy pénteken reggel vérbe fagyva találták a lakásán Suhajda János 60 éves bácsmadarasi volt szatócsot. A csendőrök azonnal megállapították, hogy rablógyilkosságról szó sem lehet, mert a lakásból semmi sem hiányzott. Dehogy ki lehetett a gyilkos, még csak nem is sejtejték.

A bácsmadarasi csendőrség értesítésére kiutazott a faluba a vizsgálóbíró, az ügyész és a törvényszéki orvos. Az orvos fölbontotta a holttestet és megállapította, hogy Suhajda halálát több koponyasérülés folytán beállott agyhűdés okozta. Az áldozatot tegnap délután temették el. A temetésen rengeteg nép volt jelen. Kikísérte a holttestet a meggyilkolt ember két leánya is, akik otthon laktak és a véres éjszakán is otthon aludtak.

A temetés után a két leányt bevitték a községházára, hogy ott kihallgassák őket. Mind a kettőn hirtelen nagy rettegés vett erőt. Sápadozok és kevés híján elájultak. Az idősebbik az első kérdésre megvallotta, hogy a gyilkosságot a huga követte el. Már este elhatározta, hogy megöli az apját. Hajnalban fölkel és fejszét vett magához s a azután belopódzott abba a szobába, ahol az apja aludt és az alvó emberre teljes erejéből három fejszecsapást mért. Azután kitanorgott a szobából. Később neszt ballott belülről s erre még egyszer bement az áldozathoz és ismét több fejszecsapást mért rá, holott Suhajdában ekkor már nem volt élet. Nyomban ezután a fiatalabbik leányt, Suhajda Ilonát is kihallgatták. Ő sem tagadott, mindenben megerősítette testvérnője vallomását, sőt hozzátette, hogy a gyilkosság miatt semmi megbánást nem érez. Az apja ugyanis a család Szegeden lakó fiához levelet írt, amelyben az állította, hogy leánya erkölcstelen életet folytat. Ez háborította fel anynyira, hogy megölte az apját.

A csendőrök még tegnap délután letartóztatták az áldozat özvegyét is, mert azt hiszik, hogy az anya is tudott a gyilkosságról. A három foglyot beszállították a szabadkai ügyészség fogházába.

Gyilkosság és öngyilkosság

Családi dráma a hűtlen feleség miatt.

Herr Mátvás bácsvaskuti fuvaros feleségét elszerette egy Bójtós György nevű fiatalember. A csábító meg is szöktette az asszonyt. A szökevények cél nélkül utazgattak egyideig, míg végre Szabadkára kerültek. A férj itt nyomukra akadt. Fölkereste a feleségét és kérlelte, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony azonban nem akart visszamenni. Szombaton Herr ismét elment a feleségéhez és könyörgött neki, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony erre ismét kijelentette, hogy együtt marad a kedvesével. Ekkor a férj revolvert rántott elő és rálőtt az asszonyra. Azután elmenekült. Az asszony kitámaszkodott az udvarra, ahol összeesett

és meghalt. A rendőrség elszállította a holttestet, a férjet azonban már sehol sem találta. Alig mult egy negyed óra, Herr visszalopódzott a házhoz, hogy megtudja, nem tett-e kárt a feleségében a revolvergolyó, amelyet ő csak ijesztésre szánt. Egy szolgáló megmondta neki, hogy a lövés az asszonyt megölte. Erre Herr ott a ház előtt ugyanazzal a revolverrel hasba lölte magát és nyomban meghalt.

Hirek.

A bajai

Jótekonycélu Leányegylet

mozi-estélyt rendez f. hó 19-én, pénteken este az Urániában. A jótekonyság jegyében, érdekében fáradságtól vissza nem riadva dolgozik a leány csapat, hogy mennél jobban, mennél tökéletesebben teljesíthesse, elérhesse kitűzött célját, a jótekonyság, a humanizmus gyakorlását. Mozi-estélyt rendez az Uránia-moziban, amelyet a bajai publikum által immár közkedvelt tulajdonosa a nemes cél érdekében, péntek estére szíves volt a Leányegylet rendelkezésére bocsájtani. — A program finom összeválogatott, tájképek, bohózatok és ami a fő, Psylander eleganciája is kellemessé teszi az amugy is nagyon érdekesnek ígérkező estélyt. Óriási városszerte az érdeklődés, olyannyira, hogy napok óta egyetlen egy jegyet sem lehet már kapni. Ezzel tanujelét adta városunk intelligens közönsége annak, hogy ahol csak alkalmá van, támogatja a Jótekonycélu Leányegyletet.

Kedélyes estélyt rendezett a Kereskedő Ifjak Egyesülete f. hó 13-án szombaton este saját háza helyiségében. Az estély keretében pompásan érvényesültek az ügyesen kiválogatott műsorszámok és az egyes szereplők a legjobb tehetségükkel működtek közre teljes sikerrel. Teljes az erkölcsi és anyagi haszon, ami természetes is, mert az agilis rendezőség és a szereplők mindent elkövettek, hogy méltán kiérdemeljék a díszes közönség elismerését és tapsait, meg a sok szép virágot.

Iparhatósági megbizottak választása. Baja város rendőrkapitányi hivatala, mint iparhatóság részéről ezennel közhírré teszi, hogy a folyó évben megtartandó iparhatósági megbizottak választásánál cselekvő vagy szíveskedő választó képességgel bíró helyi iparosok és kereskedők névjegyzéke összeállítottat és f. évi december hó 20-ig a rendőrkapitányi hivatalban közszemlére van kitéve, ahol azt a névjegyzéket a hivatalos órák alatt bárki is megtekintheti és felszólamlással bárki is élhet. Választhatók

csak azok lehetnek, akik legalább 40 korona III. oszt. ker. adóval vannak megróva. Az iparhatósági megbizottak választása f. évi december 21-ik napján d. e. 9 órakor lesz a város-háza 2. számú üléstermében, ahol az arra hivatottak választási jogukat gyakorolhatják.

Négy napig a föld alatt. Szenzáció esetről kaptunk hírt magyarkanisai levelezőnkől. Varga Lászlónak, a belvizlecsapoló társulat gépészennek fia a Boszniában levő Visegrádon tölt katonai szolgálatát. Utászkatona a fiatalember és ebben a minőségében november hó elején az egyik homokbányában dolgozott három katonatársával együtt. Hirtelen rájuk szakadt a bánya s Varga Ferenc negyedmagával el volt temetve a sívár homokban. A katonaságnál csak másnap tűnt fel a négy ember távolléte. Keresni kezdték, de csak negyednapra akadtak rá a homokban eltemetett katonákra. Csodálatos és különös szerencse folytán még mind a négyen életben voltak ugyan de olyau borzajmas állapotban, hogy csak négy bétig tartó alapos ápolás után nyerték vissza egészségüket. Minderről Varga Ferenc hozzátartozóit Gubás Istvánnak Jenő fia értesítette, aki szintén a szaracsenitől járt Vargával tölti katonai éveit a bosnyák Visegrádon.

Börtönre ítél segédjegyző. Thury Béla baracskai segédjegyző Szabó István kezességi nyilatkozatával ellátott váltót számítottatott le a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjánál. Thury a váltót több ízben prolongálta és ezek során Szabó is tudomást szerzett róla, aki mivel az aláírása hamis volt, feljelentést tett Thury ellen. A segédjegyző közben kifizette a tartozást és a váltót megsemmisítette. A szabadkai törvényszék tárgyi bizonyítékok híján akkor az eljárást megszüntette ellene, a szegedi tábla azonban feloldotta az ítéletet és új eljárásra utasította a törvényszéket. A napokban volt ebben az ügyben a második tárgyalás, amelyen Thurit az enyhítő körülmények figyelembevételével hat hónap börtönre ítélte a törvényszék. Thury az ítélet ellen felebbezett.

Főmunkatárs:

Dr. POLLERMAN ARTHUR.

Segéd-szerk.: FISCHEL FERENCZ

Ügyvédi irodák

irodai és könyvelési teendőkhöz jártas egyn alkalmazást keres.

Czime a kiadó-hivatalban.

Ébenfa fuvola
eladó. Tóth K.
utca 62. szám.

Tengeri moslák !eladás!

Szarvasmarhának, lónak, sertésnek kitünő takarmány. Hektója 80 fill. Kapható Spitzer Károly és Fiai szeszgyárában Baján. Naponta frissen gyártva!

Hirdetések
jutányos áron
felvétetnek a

B A J A
kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,
a Központi szállóval szemben.
Telefonszám 45.

Egy jó ház-
ból való fiu

t a n u l ó u l

a z o n n a l
felvétetik
e lap kiadójánál.

Tyukszem, Excelsior

bürkeményedés, szemölcs HINTÓPOR
48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“ 48 óra alatt elmulasztja
használata után. Üvege 1 kor., a kéz-, láb- és hónaljzizadást,
postadíjjal 1.40 kor. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.,
Három üveg bérmentve 3 korona. 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE E. „Korona“-gyógyszertára Győr 99.

Hegedüs József

épület- és butorasztalos
Baja, Rókus-utca 43.

ELFOGAD mindennemű
ASZTALOSMUNKÁT a legjobb
kivitelben.

KÉSZIT tartós konyhabutorokat,
előszoba mángorlókat raktáron
tart. Minden e szakmába vágó
munkákat elvállal

a legjutányosabb árban.

Új szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség
szives tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz.
alatt

szállítási vállalatot

létesítettem.

Elvállalok mindennemű vasuti és
hajózási fuvarozást valamint
butorszállítást és

egész költözködések
jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszol-
gálásról biztosítom a t. közönséget,
egyben nagybecsű támogatását kérem
és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat

Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.
Telefonszám 192.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tuda-
mására hozni, hogy

úriszabó üzletemet
Mátyás király-tér 10-ik szám alá,
(járásbírság átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat.
Javitást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel

Babocsay Károly.

INGYEN, ráfizetés nélkül becsereél öreg, használt
gramfonlemezeket ujakra **WAGNER**
„Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15. szám.
Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. kö-
zönséget, hogy a „Bajai Független
Ujság“, a „Bajai Hírlap“ és a „Baja“
kiadóhivatala közt az árverési hirdet-
mények, családi értesítések és felül-
fizetések hirdetési áraitra nézve a
következő megállapodás jött létre:

Ingó árverési hirdetmény . . .	8 K
Ingatlan árverési hirdetmény . . .	15 K
Csődhirdetmény	20 K
Eljegyzési hír	3 K
azzal a megjegyzéssel „min- den külön értesítés helyett“	5 K
Házassági hír	3 K
Gyászjelentés a szövegben . . .	5 K
„ a hirdetések közt	3 K
Részvét köszönő nyilatkozat . .	3 K
Felülfizetések közlése soron- ként	20 fillér.

Tisztelettel
a Kiadóhivatal.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és
vizvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca
16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Javitásokat azonnal
és olcsón eszközöl.

Szivattyus kutak
jó karban tartását évi kezelésre
elvégeztetve.

Saját szabad. tábori ágyak!

Elvállal mindennemű
díszes vasrácskapuk, üzleti
vasredőnyök, sIRRÁCSOK, UJON-
nan szabadalmazott
fürdőszobák készítését
Költségvétéseket és rajzokat
díjtalanul készít.

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén
fényképnagyításokat
KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész
Baja, Szent István-tér II-ik szám.
(Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác
BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofonokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltetek

➡ **Kedvező fizetési feltételek!** ⬅